

آيىل سۆز لوگو

تۆرك دىلىندە مدرسە

«بىرىنجى يايىم»

©TürkDilindəMədrəsə

بۇ كىتابى راھلايىب و سىزىن الينىزە چاتدىرماق اۆچون اۇزون
مۆدّت واخت و چۇخلو انرژى قۇيولموشدور و بىز بۇندان داھا
گۇزل كىتابلارى سىزىن الينىزە چاتدىرماقدا چاليشىرىق.

بو كىتاب پولسوز يايىلىر. سىز بونو يايماق ايله بىزە يۇلوموزدا داھا
آرتىق ياردىم ائله يە بىلرسىنىز.

@abcmədrəse

اۋن سۇز

ھەر دىلدە اۋلان سۇزجوكلر ايكي بۇلومە بۇلونورلر. كۇكو ائله اۋ دىلدىن اۋلان سۇزجوكلر و كۇكو باشقا دىلدىن آلىنان سۇزجوكلر. بىرىنجى بۇلومو دۆزلىدىن سۇزجوكلرە دىلىن خالص سۇزجوكلرى و ايكىنجى بۇلومو دۆزلىدىن سۇزجوكلرە ايسە آلىنما سۇزجوكلر دئيىلىر. بىر دىلدە اۋلان آلىنما سۇزجوكلر اۋ دىل و اۋ دىلدە دانىشىلان يئرلردە كىچمىش تارىخە باغلى دىر.

آلىنما سۇزجوكلر اۋچون ايكي فرقلى دۆشونجە وار. بعضاً اۋنلار دىل اۋچون بىر بۇيوك يىتمزلىك كىمى باخىرلار. آما بو دۆشونجەنىن قارشى سىندا بو سۇزجوكلرى دىلە بىر كۇمكىچى كىمى و دىلىن گۆجونو آرتىران بىر ياراق كىمى گۆرلردە وار.

البته بو ايكي دۆشونجەنىن آراسىندا دا دۆشونمك اۋلار. بىز اۋلدوقجا دىلىمىزىن خالص سۇزجوكلرىنى ايشلتمەلىيىك. آما آلىنما سۇزجوكلردىن دە

قۇرخمامالىيىق. بو سۇزجوكلره اۇز دىلیمیزین سۇزجوكلری كیمی باخمالىيىق.

البته بعضاً اۇ قدر ده راحت بونلارین اۆستوندن كئچمك اۆلمور. اۆرنك اۆلاراق ایندیكى بیزیم دىلیمیز چۆخلوجا فارسجا دیلى نین سۇزجوكلریندن ائتكىلنیر. بو ائتكى چۆخ دا اۆستوندن كئچمهلى بیر قۇنو دئییل. بو ائتكىلنمه بیزیم اۆلكهده فارس دیللى مديالارین گۆجلندیریلمهسى و تۆرك دیللى مديالارین ضعيفلندیریلمهسىندن تۆرنیر و بیز بونون قارشىسىندا دورماقدان باشقا بیر يۆلوموز يۆخدور. بو ایش اۆچون گۆره بیلدیگیمیز ان ساده يۆل دىلیمیزین اۇز سۇزجوكلرىنى تانىييب و دۆزگون يۆرىنده ایشلتمگى میزدیر.

بو كتاب اۆلكه میزدەكى مديالارین ائتكىسى سۆنوجوندا دىلیمیزه گلن سۇزجوكلرین تۆركجه قارشى لیغىنى گۆسترمكدە چالیشمیشدیر.

كتاب «تۆرك دیلینده مدرسه» تلگرام كانالیندا يۆکلنیر و گئتدیكجه اۆخوجولارین یاردیمی ایله داها دا کامل لشه جك.

ياسر فاتحى – ۱۴۰۰/۶/۵

آبى: گۇى	اهمىت: اۋنم
آزمایش: سیناق	اهمیتلى: اۋنملى
آزمایش ائله مک: سیناماق	بازده: وئرىم وئرىملى لىک
آلوده: کیرلى	بازو: قۇل
آلوده ائتمک: کیرلندیرمک	بازی: اۋیون
آلوده ائيله یین: کیرلندیرىجى	بازیافت: دۇنوشدورمک
آلودگی: کیرلى لىک	بازیچه: اۋینانجاق
آلیاز: آلاشیم	بئکار: ایش سیز
آما: آنجاق	بى نهایت: سۇن سوز
ابزار: یارق	پرتاب: آتیش
احساس: دۇیغو	پرتوۋ: ایشین
احساس ائله مک: دۇیماق	پروانه: کپنک
ارتباط: ایلگى	پرورش وئرمک: یئتیشدیرمک
ارتش: اۋردو	پیشرفت: گلیشیم گلیشمه
ارتعاش: تیترشیم	تأثیر: ائتکی
استفاده اولماق: ایشلنمک	تبر: بالتا
استفاده ائله مک: ایشلتمک	تجسۇم: گۇرسل لشدیرمه
اسلحه: یارق	تجسۇم ائتمک: گۇرسل لشدیرمک
اعتیاد: باغیملى لىق	تصویر: گۇروننتو
افسانه: سۇیلنجه	تعداد: سای

تۇۋسە: گلىشىم | گلىشمە

تۇۋىيىچ: آچىقلاما

تۇۋىيىچ وئرمك: آچىقلاماق

تير: اۋخ

جرئە: قىيىلجىم

جنوب: گۇنى

چرخە: دۇنگو

چندش: اييرنج

حجاب: اۋرتوك

حس: دۇيغو

حس ائلەمك: دۇيماق

حشرە: بۇجك

حقيقت: گئرچكلىك

حقيقى: گئرچك

حيات: ياشام | ياشاييىش

خرس: آيى

خصوصيت: اۋزللىك

خوراك: يئمك

خۇرشيد: گۇنش

خۇش مزە: دادلى

دانش: بىلىم

دانش آموز: اۋيرنجى

دانشجو: اۋيرنجى

دورريز: تۇللانتى

روزانه: گۇندەلىك

روسرى: باش اۋرتوگو

زمان: چاغ

زرد: سارى

زندگى: ياشام | ياشاييىش

زنگ آهن: پاس

ساخت و ساز: تىكىنتى

ساكت اولماق: سۇسماق

ساكت ائلەمك: سۇسدورماق

سبز: ياشىل

سبزيجات: ترهوزلر

سپر: قالخان

ستاره: اۋلدوز

ستاره شناس: گۇي بىلىمچى

ستاره شناسى: گۇي بىلىم

سرگرمى: آيلنجه

سۈنئىيە: سۈنگۈ	غار: ماغارا
سوال: سۈرۈ	غذا: يىمىك
سۇخت: ياناچاق	غرب: باتى گۆن باتان
سۇرب: قۇرغوشون	غلاف: قىين
شرق: دۇغو گۆن دۇغان	فعل: ائيلم
شكار: اۋو	فكىر: دۆشۈنجە
شكارچى: اۋوچو	فكىرلىشمىك: دۆشۈنمىك
شمال: قۇزئى	فندك: چاخماق آليشقان
شمشير: قىيلىنج	فۈسىل: قالىق
شنا ائله مك: اۋزمك	فۈنتىك: سس بىلگىسى
شۇعلە: آلوو	قرن: يۈز ايل لىك
صلاحىيت: يىترلى لىك	قلمروو: بۇلگە
طلا: قىزىل آلتىن	كس: كىمسە
طول مۈوج: دالغابۈيو (اۋزونلوغو)	كشاورز: اكىنچى
ظريف: اينجە	كشاورزى: اكىنچى لىك
عئىنك: گۇزلوک	كاشت: اكىن
عدسى: مرجك	كشور: اۋلكە
عصر: يۈز ايل لىك	كفش: باشماق آياق قابى
علم: بىلىم	كلمه: سۇز سۇزجوک
عئىنك: گۇزلوک	كمان: ياي

مۇۋج: دالغا	كمربند: قايىش
مۇۋضوع: قۇنو	گرانىش: چكىم (يئرچكىمى)
نتىجە: سۇنوج	گۆرز: دىنك تۇخماق چۇماق
نجوم: گۇى بىلىم	گياه: بىتكى
نور: ايشىق	لباس: پالتار گئىيم
نور مرئى: گۇرونن ايشىق	لۇغتنامە: سۇزلوك
نۇقرە: گۇموش	مأورئىت: تاپشىرىق
نئىزە: جىدا	ماە: آى
وابستە: باغىملى	ماهى: بالىق
واقعى: گئرچك	مثال: اۇرنك
واقعیت: گئرچكلىك	مخصوص: اۇزل
وسط: اورتا	مرجع: قايناق
وسیع: گئنىش	منبع: قايناق
وسيله: ياراق	مۇرتبط: اىلگىلى
وظیفه: تاپشىرىق	مۇسافر: يۇلچو
هشتاد: سكسن	مۇستقل: باغىمسىز
همسایا: قۇنشو	مۇعاصر: چاغداش
	مۇعتاد: باغىملى